

**Pasaulio parlamentarų tinklo
„SUSIVIENIJĘ UŽ UKRAINĄ“ narių,
apsilankiusių Ukrainoje Nepriklausomybės dienos proga,**

BENDRAS PAREIŠKIMAS

2022 m. rugpjūčio 23–24 d.

Mes, nepriklausomų valstybių parlamentų nariai, išrinkti laisvuose rinkimuose ir atstovaujantys pasauliniam parlamentarų tinklui „Susivieniję už Ukrainą“, atvykę į Ukrainą ketvirtąjį solidarumo vizito,

sveikiname Ukrainos tautą Nepriklausomybės dienos proga ir pakartotinai reiškiame tvirtą paramą Ukrainos suverenumui, nepriklausomybei, vienybei, teritoriniam vientisumui valstybės ribose, pripažintose tarptautiniu mastu, ir norui būti Europos dalimi.

Atsižvelgdami į istorinį 2022 m. birželio 23 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimą suteikti Ukrainai europinę perspektyvą ir ES kandidatės statusą,

būdami ES valstybių narių parlamentų atstovais, įsipareigojame suteikti Ukrainai visą Europos Komisijos nurodytose srityse reikiamą paramą, kuri leis pradėti derybas dėl stojimo jau per 2023 m. pirmąjį pusmetį ir, tikėtina, jas užbaigti likus pakankamai laiko iki naujų 2029 m. Europos Parlamento rinkimų ir naujos sudėties Europos Komisijos sudarymo. Siekiant užtikrinti Ukrainai galimybę, tapus ES nare, nedelsiant gauti maksimalią ekonominę paramą, visų pirma prioritetą būtina teikti Ukrainos integracijai į ES bendrąją rinką. Vienintelis būdas sovietinį totalitarizmą patyrusioms demokratinėms valstybėms įtvirtinti demokratiją yra integracija į ES. Ši integracija užtikrins ilgalaikę taiką Europos žemyne.

Įsipareigojame toliau teikti politinę, karinę, ekonominę ir humanitarinę paramą Ukrainai kovojant su ginkluota Rusijos agresija. Ukrainos pergalė šiame kare turi egzistencinės reikšmės ne tik Ukrainai, bet ir viso pasaulio demokratinėms valstybėms. Ukraina gina euroatlantinės erdvės ir mūsų pačių saugumą, stabilumą ir bendras vertybes. Laukiame 2023 m. NATO viršūnių susitikimo Vilniuje, kuris leis sustiprinti praktinį karinį bendradarbiavimą ir toliau plėtoti Ukrainos euroatlantinius siekius. NATO plėtra jau yra užtikrinusi milijonų Europos piliečių saugumą ir prisidėjusi prie taikos ir stabilumo euroatlantinėje erdvėje.

Smerkiame Rusijos naudojamas branduolinio terorizmo priemones. Kaupdama karinę ginkluotę netoli Zaporožės atominės elektrinės reaktorių ir apšaudydama šią elektrinę, Rusija gali sukelti žalos visai Europai, sukeldama dar didesnę nei Černobylio branduolinę avariją. Rusijos branduolinei pramonei būtina taikyti sankcijas. Zaporožės atominė elektrinė privalo būti grąžinta Ukrainos priežiūrai.

Pabrėžiame itin svarbų Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) vaidmenį užtikrinant branduolinės energetikos objektų saugumą Ukrainoje. Remiame Ukrainos valdžios institucijų raginimą JT Saugumo Tarybai nedelsiant imtis priemonių Zaporožės atominės elektrinės zonai demilitarizuoti, idant TATENA galėtų nedelsiant perimti šios atominės elektrinės teritorijos kontrolę.

Griežtai smerkiame Rusijos Federacijos vykdomą agresyvų karą prieš Ukrainą, griežtai smerkiame Baltarusijos dalyvavimą šiame kare ir reikalaujame, kad Rusija nedelsiant nutrauktų visus karinius veiksmus Ukrainoje ir besąlygiškai išvestų visas pajėgas ir karinę įrangą iš visos Ukrainos teritorijos, pripažintos tarptautiniu mastu.

Pabrėžiame, kad karinė agresija ir invazija yra rimti tarptautinės teisės, visų pirma Ženevos konvencijos, jos papildomų protokolų ir Jungtinių Tautų Chartijos pažeidimai.

Reiškiame įtūžį ir pasipiktinimą dėl žiauraus smurto, priverstinio asmenų perkėlimo, plėšikavimo ir civilinės infrastruktūros, įskaitant ligonines, medicinos įstaigas, mokyklas, prieglaudas ir greitosios pagalbos automobilius, apšaudymo, paviešinto žiniasklaidoje; visapusiškai remiame Tarptautinio Baudžiamojo Teismo prokuroro pradėtą karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui tyrimą, taip pat visapusiškai remiame Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro tyrimo komisijos darbą. Būtina didinti Jungtinių Tautų ir Raudonojo Kryžiaus pastangas skirtas karo belaisviams gelbėti iš nelegaliai okupuotų teritorijų ir jų žūties nelegaliai okupuotose teritorijose priežastims tirti.

Pakartotinai išreiškiame paramą Ukrainos ginkluotosioms pajėgoms gynybos tikslais teikiamai visokeriopai pagalbai, įskaitant ES valstybių narių individualiai teikiamą pagalbą ir pagalbą teikiamą bendrai, pasitelkiant Europos taikos priemonę, taip pat pagalbai, kurią teikia kiti tarptautiniai partneriai; raginame toliau didinti konkrečius įnašus, siekiant skubiai stiprinti Ukrainos gynybos pajėgumus.

Esame įsitikinę, kad, norint nutraukti Rusijos agresiją, būtina užtikrinti okupacijos nutraukimą visoje Ukrainos teritorijoje, žalos atlyginimą ir nusikaltėlių patraukimą baudžiamajon atsakomybėn. Karas prasidėjo nuo laikinos okupacijos ir mėginimo neteisėtai aneksuoti Krymo Autonominę Respubliką ir Sevastopolio miestą. Karui pasibaigus, Ukrainos Krymas turi būti išlaisvintas.

Griežtai smerkiame Rusijos bandymus prievarta įvesti Rusijos pasus Ukrainos piliečiams, gyvenantiems laikinai okupuotose Chersono ir Zaporožės regionų teritorijose, taip pat griežtai smerkiame Rusijos kariuomenės planus organizuoti vadinamuosius referendumus laikinai okupuotuose Ukrainos regionuose. Šių referendumų rezultatai neturės galios. Tarptautinė bendruomenė jų nepripažins, nes jie – Rusijos agresyvaus karo Ukrainoje dalis, kuria siekiama įteisinti Rusijos teritorinius žaidimus.

Raginame viso pasaulio demokratines valstybes griežtai reaguoti į neteisėtų pasų įvedimą ir pasirengimą vadinamiesiems referendumams. Ši reakcija turėtų apimti skubų Ukrainos aprūpinimą gausėsne sunkiąja ginkluote, kad šios teritorijos būtų išlaisvintos, ir naujų ekonominių sankcijų Rusijai įvedimą, o ne tik vizų išdavimo Rusijos piliečiams sustabdymą ir jau išduotų vizų galiojimo nutraukimą. Kadangi didžioji dalis Rusijos gyventojų remia Rusijos karą prieš Ukrainą ir negerbia tarptautiniu mastu pripažintų valstybinių sienų, būtina atimti iš jų teisę kirsti šias sienas tol, kol jie išmoks jas gerbti.

Palankiai vertiname ES ir jos tarptautinių partnerių vienybę reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą ir įvedant naujas sankcijas; pabrėžiame, kad prioritetą teikiame visapusiškam ir veiksmingam galiojančių ES ir jos tarptautinių sąjungininkų sankcijų įgyvendinimui visoje ES teritorijoje.

Raginame tarptautinę bendruomenę atsižvelgti į ekonomines ir socialines Rusijos karo prieš Ukrainą pasekmes ir pradėti masinę investicijų programą Ukrainai atkurti, pasitelkiant visą teikiamą rėmėjų paramą ir Rusijos karo sukeltos žalos atlyginimo lėšas, įskaitant Rusijos turtą, kuris anksčiau buvo įšaldytas dėl sankcijų ir, remiantis tarptautine teise, turėtų būti teisėtai konfiskuotas.

Palankiai vertiname daugelio Europos regionų ir miestų sprendimą nutraukti partnerystės ryšius su Rusija ir raginame Europos vietos valdžios institucijas ir miestus pradėti bendradarbiauti su broliškais Ukrainos miestais ir regionais.

Reiškiame paramą Tarptautinės Krymo Platformos darbui ir palankiai vertiname 2022 m. rugpjūčio 23 d. įvykusio antrojo šios platformos aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatus. Labai svarbu užtikrinti, kad šis formatas būtų funkcionalus, aktyvus ir veiksmingas. Esame pasirengę visais aspektais remti šios platformos veiklą, įskaitant jos parlamentinę veiklą. Manome, kad parlamentinė veikla taip pat padės siekti šios platformos tikslų, nes ji skatins parlamentus priimti teisės aktus, kuriais bus stiprinama šios platformos taikoma nepripažinimo politika ir kitos veiklos.

Pripažindami Ukrainos kandidatės statusą, reiškiamo solidarumą su Ukrainos žmonėmis ir remiame jų siekį pertvarkyti savo šalį, kad ji taptų klestinčia demokratine Europos valstybe.